

**MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMAI
KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI INTÉZET**

INDOKLÁS

a 2005. évi költségvetési beszámolóhoz

Budapest
2005. február 25.

I. Szakmai tevékenységek alakulása

Az MTA Közgazdaságtudományi Intézet feladatai 2005-ben

A KTI az éves kutatási tervében valamint a 2005-2007 évekre vonatkozó kutatási stratégiájában meghatározott célokkal folytatta kutatásait, teljesítette a kutatási szerződésekben és megállapodásokban vállalt kötelezettségeit. Stratégiai célként tűzte ki, hogy kutatói a közgazdaságtudomány alap- és alkalmazott kutatási területein új és nemzetközi mércével is jelentős tudományos eredményeket érjenek el. Ezek az eredmények járuljanak hozzá ahhoz, hogy a legfontosabb magyar, közép-kelet-európai és európai gazdasági és társadalmi kérdésekre megtalálják azokat a válaszokat, megoldásokat, melyek segítségével a gazdasági jólét növekszik, a társadalmi közérzet javul és a világ működése érthetőbb lesz. Kutatásai középpontjában a piacgazdaság és a társadalmi jólét, a magyar gazdaság működése, fenntartható növekedése és európai integrációja kérdéseinek vizsgálata állt.

Kutatóink új és jelentős eredményeket értek el az energiaár-szabályozás politikai gazdaságtanával foglalkozó kutatásban, a magyar innovációs rendszer teljesítményét nemzetközi összehasonlításokban vizsgáló kutatásban, a versenyképesség növelésének versenypolitikai vonatkozásait elemző vizsgálatban, a vállalati termelékenység áttekintése a termékszintű külkereskedelemben, a gazdaság strukturális alkalmazkodásának ökonometriai vizsgálata c. kutatási témában, a magyar települési önkormányzatok gazdálkodásának empirikus elemzése során, a tipikus életpályák Magyarországon a rendszerváltás után c. kutatásban, az OECD PISA program nemzetközi tanulói teljesítményadatainak elemzése során, a magyar háztartások jövedelmi és kiadási egyenlőtlenségével és mobilitásával foglalkozó kutatás során, a nemzetközi agrárkereskedelem vizsgálata c. kutatásban, a vidékfejlesztési politikák különböző aspektusaival foglalkozó kutatásban, a relokáció és globalizáció közötti kapcsolat kutatása, a külkereskedelmi specializálódást és annak az országok egy csoportjában 1995-2005 közötti változását vizsgáló kutatásban, az Európai Unió *lisszaboni stratégiáját* vizsgáló kritikus elemzés során, a feldolgozóipari vállalatok termelékenységének, bérköltségének és foglalkoztatásának privatizáció utáni alakulását négy országra vizsgáló kutatásban, a négy közép-európai ország munkavállalóinak képességek szerinti eloszlását vizsgáló kutatásban és az általános iskolai szegregáció okait és következményeit vizsgáló kutatásban.

A KTI kutatói továbbra is intenzíven részt vesznek a hazai felsőoktatásban, a kutatói utánpótlás biztosításában. Megjelentetik a „Budapest Working Paper on Labour Market/Budapesti Munkagazdaságtani Füzetek” című tanulmány sorozatot. A KTI kutatási termékeinek külső szakmai körben való vitára bocsátására és a tanulmányok gyors, előzetes publikálására immár hatodik éve saját Műhelytanulmány sorozatot jelentet meg nyomtatott és online formában szabad hozzáféréssel. A KTI egyik legismertebb, és legsikeresebb kiadványa a 2000 óta megjelenő Munkaerőpiaci Tükör c. évkönyvsorozat. A 2005-ös évtől új kiadványsorozatot indított „KTI Könyvek” címmel. A sorozatban 2005-ben hat kötet jelent meg.

A KTI különös hangsúlyt fektet a kormányzati szervekkel való együttműködésre a kormányzati döntések szakmai támogatására. Ezek közül is kiemelkedik a Foglalkoztatási és Munkaügyi és a Pénzügyminisztériummal, a Foglalkoztatási Hivatallal, a Nemzeti Fejlesztési Hivatallal valamint az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány való együttműködés. A KTI a piaci szereplők számára is végez kutatási tevékenységet. Ebből a CIB Bank és a Magyar Bankszövetség számára végzett kutatás emelendő ki.

A KTI fontosnak tartja, hogy hazai kapcsolatai mellett bekapcsolódjon a nemzetközi tudományos életbe, jelentős kutatási hálózatok munkájába. Ilyen irányú törekvések

eredményeként nemzetközi kapcsolataik évről évre látványosan növekednek. Idén 12 kutatásuk folyt külföldi támogatással, számos közülük külföldi kutatócsoportokkal együttműködésben.

A KTI kutatói 2005-ben 2 monográfiát, 8 szerkesztett kötetet, 38 egyéb kötetet, 50 folyóiratcikket, 31 tanulmányfejezetet írtak. Ezen felül 123 konferencia előadást tartottak, 7 tudományos rendezvényt szerveztek. 3 kutatójuk szerzett egyetemi doktori címet és 1 kutató érte el az MTA doktora fokozatot.

II. A gazdálkodás alakulása 2005. évben

II.1. Szervezeti változások bemutatása

Az Intézet önálló jogi személy, önállóan gazdálkodó köztestületi költségvetési szerv. Szervezeti felépítését az 1998. márciusában jóváhagyott Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza. A 2005. évben szervezetében változás nem történt.

II.2. Gazdálkodási környezet alakulása, pozitív és negatív hatások

Módosultak a gazdálkodást szabályzó jogszabályok 2005. január 1-től. A 217/1998.(XII.30.) és a 249/200.(XII.24.) Kormány rendelet módosult paragrafusai nagymértékben befolyásolták az Intézet 2005. évi pénzügyi-gazdasági eseményeit.

Negatívan hatott az Intézet pénzügyi helyzetére a maradványtartalékolási kötelezettségének teljesítéséről szóló 2166/2005. Kormányhatározat értelmében a Magyar Államkincstárnál zárolásra került 2005. év augusztusában az előző évi maradványoknak megfelelő támogatási előirányzat zárolása. A zárolással egyben csökkentek a szerződött feladatainak teljesítésének az ellenértékei, mely támogatásként illetve pénzeszközként érkeztek, mivel a szerződő felek is a fent említett kormányhatározat alá esnek. Ez az Intézetnél átmeneti likviditási problémát okozott. Az intézet forrásait a feladatok teljesítése érdekében előfinanszírozások terhelték/terhelik. A folyó kutatások közötti kereszt finanszírozások jelentős adminisztrációs többletfeladatot jelent a gazdasági szakterületnek.

Szigorodtak a személyi juttatásokkal kapcsolatos előírások is. Az un. számlás kifizetések területén tapasztalható bizonytalanságok tisztázatlan helyzetet teremtettek ezen a területen. Az értelmezés i anomáliák feloldása érdekében az intézet kialakította és szabályzatba foglalta ezzel kapcsolatos eljárási rendjét.

Az intézet a közbeszerési törvény központosított közbeszerzés hatálya alá tartozik, ennek érdekében kialakítottuk közbeszerzési szabályzatunkat és az ebben foglaltaknak megfelelően hajtottuk végre beszerzéseinket.

Kutatási pályázati észrevételek

Az OTKA pályázatok elbírálása változatlanul lassú, hosszú idő telik el a beadástól a végső döntésig.

A minisztériumi (MEH, FMM) kutatási pályázatok elbírálása a közbeszerzési eljárásnak köszönhetően formailag átlátható.

A nemzetközi pályázatok során szerzett tapasztalatok kedvezőbbek. Az EU és a Világbank pályázatainak elbírálási folyamat követhető, a határidők előre ismerhetők és azokat általában be is tartják. A nemzetközi pályázatok egyértelművé teszik, hogy a pályázati tevékenység csak akkor lehet sikeres, ha azt megelőzi és alátámasztja a nemzetközi kutatói hálózatban való aktív együttműködés és rangos publikációs tevékenység.

II.3. Kiadási – bevételei előirányzatok alakulása

a.) előirányzat módosítások okai

Eredeti előirányzathoz viszonyítva **135.520** E/Ft-tal növekedett előirányzatunk a következő bontásban:

	E/Ft
1.) Kormányzati hatáskörben	-2 884
2.) Fejezeti hatáskörben	58 775
3.) Saját hatáskörben	79 629
Összesen	135 520

Kormány hatáskörben

Ügyirat száma	Tárgy	Szem.jutt E/Ft	M.adót terh.E/Ft	Egyéb E/Ft	Összes E/Ft
26.766	1 % zárolás miatt			-2884	-2884
	Összesen			-2884	-2884

Felügyeleti hatáskörben

Az Intézet a fejezeti kezelésű előirányzatokból megpályázott és elnyert keretekhez felügyeleti szervei előirányzat módosítással jut. Ilyen például a „Fiatal kutatók pályázatos támogatása”.

Ügyirat száma	Tárgy	Szem.jutt E/Ft	M.adót terh.E/Ft	Egyéb E/Ft	Összes E/Ft
27797/05	Többletbevétel miatti			16 016	16 016
27862/05	Többletbevétel miatti			2 300	2 300
26058/05	2004.évi fiatal kutatók	1 858	633		2 491
26059/05	2003.évi fiatal kutatók	3 100	1 023		4 123
26060/05	2002.évi fiatal kutatók	1 393	477		1 870
26550/05	Támogatás átcsoportosítás	3 630	634	13 352	17 616
26863/05	2003. évi fiatal kutatók	56	18		74
26864/05	2004. évi fiatal kutatók	28	9		37
26865/05	PhD képzés támogatása			280	280
26869/05	Szakmailag igazolt szlák			220	220
27050/05	Kutatási témapályázatok	180	85	635	900
27193/05	Fejezeten b.tám.átcsoport.	192	33	855	1 080
27257/05	Támogatás átcsoportosítás	675	168	1 407	2 250
27411/05	Kutatási téma pály. átcsoport.	650	156	994	1 800
27924/05	Fiatal kutatók	970	328		1 298
28033/05	Ei. átcsoportosítás	1 786	259	1 375	3 420
28423/05	Gyermekszeg.Ell.N.P.	2 305	695		3 000
	Összesen	16 823	4 518	37 434	58 775

Intézeti hatáskörben

Ügyirat száma	Tárgy	Szem.jutt E/Ft	M.adót terh.E/Ft	Egyéb E/Ft	Összes E/Ft
303701/05	Pénzmaradvány igénybevétel	12 380	5 883	29 245	47 508
303702/05	Pénzmaradvány igénybevétel			136	136
303703/05	Többletbevétel			1 385	1 385
303704/05	Többletbevétel	5 000	1 600	13 106	19 706
303705/05	Többletbevétel	3 750	1 200	5 944	10 894
	Összesen	21 130	8 683	49 816	79 629

Programfinanszírozásunk ebben az évben nem volt.

b.) Tényleges teljesítés és az eredeti előirányzat közötti eltérés

Kiadások	Eredeti E/Ft	Teljesítés E/Ft	Különbség E/Ft
Személyi juttatás	247556	257622	- 10066
Munkaadókat terh. járulékok	75555	77568	- 2013
Dologi kiadások	53914	96037	- 42123
Felhalmozás kiadásai	0	10978	- 10978

Ebben az évben is a dologi kiadásoknál mutatkozik a legnagyobb eltérés. Az itt jelentkező hiányt a pályázati pénzek terhére történt kifizetésekkel, illetve a pályázati pénzek „elvonásaiból” pótoljuk.

Bevételek	Eredeti E/Ft	Teljesítés E/Ft	Különbség E/Ft
Működési bevételek	30082	7854	-22228
Támogatás	310678	348253	37575
Átvett pénzeszközök	36265	77598	41333

Az eredeti előirányzathoz viszonyítva az „átvett pénzeszköz”-nél mutatkozó különbség az év közben kötött szerződésekből adódik.

c.) Az intézmény által kiemelésre érdemes megjegyzések a bevételi és a kiadási tételekre

Eredeti költségvetési támogatás

A módosított támogatás **135 520 E/Ft**-tal több volt, mint az eredeti költségvetési támogatás .

	E/Ft
Személyi juttatás	37 953
Munkaadókat terhelő járulékok	13 201
Egyéb	84 366

A Magyar Államkincstára 2004. év CXXXV. Törvény 51. § (1) a) pontja alapján a májusi keretnyitással érvényesítette az 1 %-os támogatás zárolását, amely intézményünknel **2.884 E/Ft** támogatás csökkentést jelentett. Ezen összeg a 2275/2005 (XII.9) Korm. határozat alapján véglegesen elvonásra került.

Könyvtárral kapcsolatos kiadások:

A tudományos folyóiratok előfizetése, valamint könyvek vásárlása ebben az évben 1.314 E/Ft-ot tett ki.

Dologi kiadásaink egyes tételeinek összehasonlítása az előző évhez viszonyítva

	2004. évi E/Ft	2005. évi E/Ft
Irodaszer	2502	2694
Telefon	5704	5585
Üzemeltetés	11498	12746
Könyv, folyóirat	1340	1314
Kiküldetés	13448	12254

Bevételek meghatározott köre utáni befizetés

458 E/Ft-ot befizetési kötelezettségünk keletkezett, amelyet a 2003. évi CXVI. Törvény szerint ebben az évben felújításra fordíhattunk.

Bevételek meghatározott köre utáni 15 % befiz. kötelezettség	458 e Ft
---	----------

Bevételek alakulása

- Intézményi működési bevétel

	E/Ft
Állami feladatok ellátása során létrehozott .áru- és készletértékesítés.	466
Továbbszámlázott szolgáltatás bevételei ÁH-n kívülre	100
Bérleti díjbevétel	2312
Egyéb bevétel	270
Általános forgalmi adó bevételek	4697
Elhasználódott készletek értékesítése	5
Kamat bevételek	4
Intézményi működési bevételek	7854

- Átvett pénzeszköz ÁHT-n belül

Megnevezés	E/Ft
- OTKA	-623
- NKFP	6330
- FMM	28000
- Acta Oeconomica	700
- NEI	330
- egyéb	761
Összesen	35498

- Átvett pénzeszköz ÁHT-n kívülről

Megnevezés	E/Ft
- OKTK	3450
- OFA	8296
- CIB Bank Rt.	10500
- Közösen A Jövő Munkahelyeiért	1625
- EASTERN Sugar Cukoripari Rt	240
- Külföldi	14288
- Egyéb	3701
Összesen	42100

d.) Személyi juttatásokkal kapcsolatos előirányzat módosítások

Személyi juttatási keretünk az eredeti előirányzathoz viszonyítva 37.953 E/Ft-tal növekedett.

Személyi juttatási keretünk támogatásból 16.823 E/Ft-tal, míg pénzmaradvány felhasználás 12.380 E/Ft-tal nőtt.

Kutatói pályázatok miatt 8.750 E/Ft-tal nőtt a személyi juttatási előirányzatunk.

II.4. Vagyoni helyzet alakulása

a.) Beruházás

		E/Ft
2005. évben	Intézményi keretből	10.978

-Intézményi keretből

Mennyiség	Megnevezés	E/Ft
10 db	Számítógép	890
10 db	Monitor	655
1 db	fax modem	45
10 db	Printer	643
2 db	Fénymásoló	102
5 db	Notebook	2 389
1 db	Kávéautomata	100
3 db	Szkenner	48
49 db	Irodabútor	4 296
10 db	Pen drive	71
	Összesen	9 239

- Az intézet 2005.évi előírásoknak megfelelően 1.739 eFt. Áfát visszaigényelt.

- „0” számlaosztályba átvezettünk

	E/Ft
számítástechnikai eszközt	16538
immateriális javakat	2882

Az intézet eszközeire vonatkozóan egyedi értékelést hajtott végre, melyek összességét nézve jelentéktelen nagyságú az eltérés a piaci és a könyvszerinti érték között, így nem számoltunk el érték veszteséget.

c.) Egyéb

Az intézet nem rendelkezik részesedéssel. Befektett pénzügyi eszközei között munkáltatói lakáskölcsön állományát tartja nyilván.

- Lakásépítési alapba 3 fő visszafizetett 103 E/Ft-ot.

II.5. Előirányzat-maradvány alakulása

Az Intézet 2005. évi előirányzat-maradványa 39.144 eFt., kutatási programokkal kapcsolatos, kötelezettségvállalással terhelt maradvány.

Megnevezés	E/Ft
Pénzmaradvány	38 968
<i>Egyéb aktív pénzügyi elszámolások</i>	176
Összesen	39 144
Előirányzat-maradvány	
<i>Kutatási programok</i>	17 037
- NKFP	633
- CIB Bank Rt	3 862
- FMM	2 464
- EU	2 722
- CERGE	1 836
- Intrasoft	754
- Egyéb	3 941
Felújítási maradvány	458
Rehabilitációs hozzájárulás	66
2005. évben kifizetett személyi juttatás áht.része	3 236
2005. évben kifizetett szem.jutt. terh. járulékok	2 135
Összesen	39 144

- Az Intézmény kisegítő tevékenysége:

Szobáinak bérbeadása, valamint a társintézeteknek végzett xerox készítés.

II.6. Vállalkozási tevékenység alakulása

Intézetünk vállalkozási tevékenységet nem végez.

II.7. Létszám változás okai

2005. évben az Intézetből 3 fő távozott közös megegyezéssel. Az állások betöltése folyamatosan megtörtént.

2005. évi elfogadott létszámkeretünk 62 fő, ebből 46 fő kutatói, 16 fő adminisztratív munkakör.

Ebben az évben 1 fő kutató volt fizetés nélküli szabadságon.

II.8 Átlagkeresetek alakulása

Az Intézet 2005.12.31.-i létszámának az összetétele végzettség szerint 66 fő felsőfokú végzettségű és 6 fő középfokú végzettségű. A 46 fő kutatóra a kutatói illetmények megállapítására a Kjt.tv. 2 sz. melléklete vonatkozik, amely szerint a tudományos munkatársak illetménye az egyetemi tanári munkakör 1. fizetési fokozatához tartozó garantált illetmény arányában kerül meghatározásra. Ez a mérték 2005.január 1.-én 387.000,- Ft./hó és 2005. szeptember 1-től 404.400,- Ft./hó.

A szöveges indoklás a kiegészítő melléklet számszaki tábláival együtt, a valóságos helyzetet tükrözően mutatja be az Intézet 2005 évi feladat ellátását és gazdálkodását.

Kérem a 2005. évi költségvetési beszámoló elfogadását.

Budapest, 2005. február 23.

Szabóné Ritter Anita
mb. gazdasági vezető

Tartalomjegyzék :

I. Szakmai tevékenységek alakulása	2
Az MTA Közgazdaságtudományi Intézet feladatai 2005-ben	2
II. A gazdálkodás alakulása 2005. évben	3
II.1. Szervezeti változások bemutatása	3
II.2. Gazdálkodási környezet alakulása, pozitív és negatív hatások	3
II.3. Kiadási – bevételei előirányzatok alakulása.....	4
II.4. Vagyoni helyzet alakulása	8
II.5. Előirányzat-maradvány alakulása.....	9
II.6. Vállalkozási tevékenység alakulása.....	10
II.7. Létszám változás okai.....	10
II.8. Átlagkeresetek alakulása	10